

Dkt. David L. Mathewson, Theolojia ya Agano Jipya, Kipindi cha 15, Mfano wa Mungu, Sehemu ya 1

© 2024 Dave Mathewson na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dkt. Dave Mathewson katika mfululizo wake wa mihadhara kuhusu Theolojia ya Agano Jipya. Huu ni kipindi cha 15, Sura ya Mungu, Sehemu ya 1.

Ninachotaka kufanya sasa ni kuzingatia mada nyingine ambayo bado, nadhani, inahusiana na mada ya watu wa Mungu, lakini pia inahusiana na mada zingine kadhaa, na hiyo ni sura ya Mungu na sura ya Mungu katika ubinadamu, na pia jinsi hiyo inavyotimizwa katika Kristo na watu wake. Lakini tulitumia muda tukiangalia mada ya watu wa Mungu na jinsi mada hiyo yenyewe inavyorejea kwenye uumbaji, ambapo Mungu anaumba Adamu na Hawa kama watu wake wa kwanza, ambao anaingia nao katika uhusiano wa agano na kuwaagiza kuwakilisha utawala na utawala wake na kueneza utawala wake na uwepo wake katika uumbaji wote. Hata hivyo Adamu na Hawa walishindwa, na tuliona kwamba Israeli ilikusudiwa kuchukua nafasi ya hiyo, au kusudiwa kutimiza hiyo, kama aina ya Adamu mpya, mbebaji mpya wa sanamu.

Hata hivyo wanashindwa, na kisha Yesu Kristo anakuja na kutimiza kile ambacho Adamu alishindwa kufanya na kile ambacho Israeli ilishindwa kufanya. Na kama Israeli wa kweli, kama watu wa kweli wa Mungu, ambao ahadi zote na nia zote za Mungu kwa wanadamu zinatimizwa, basi wale walio wa Kristo pia wanakuwa watu wa kweli wa Mungu. Kuhusiana na mpango huo, ambao nimeufupisha kutoka kwa kuzingatia kwetu mada ya watu wa Mungu, unaohusiana na mpango huo na harakati na maendeleo ni wazo la sura ya Mungu.

Mahali pa kuanzia kwa mfano wa Mungu ni wazi katika Mwanzo sura ya 1, mistari ya 27 na 28. Mwishoni mwa sura ya 1, sehemu ya kwanza ya simulizi ya uumbaji, simulizi ya uumbaji, inaanza na Mwanzo 1, mistari ya 26 hadi 28. Kisha Mungu akasema, na tumfanye mwanadamu kwa mfano wetu, kwa sura yetu, wapate kutawala samaki wa baharini na ndege wa angani, na wanyama wa kufugwa, na wanyama wote wa porini, na viumbe vyote vitambaavyo juu ya nchi.

Kwa hivyo, Mungu aliumba mwanadamu kwa mfano wake mwenyewe. Kwa mfano wa Mungu, aliwaumba, mwanamume na mwanamke, aliwaumba. Katika mstari wa 28, Mungu akawabariki na kuwaambia, Zaeni, mkaongezeke, mkaijaze nchi, na kuitiisha; mkatawale samaki wa baharini, na ndege wa angani, na kila kiumbe chenye uhai kiendacho juu ya nchi.

Kwa hivyo, katika sehemu hii, tunafahamishwa kuhusu uumbaji wa Mungu kama kilele na kilele cha shughuli zake za ubunifu. Tunafahamishwa kuhusu uumbaji wa wanadamu kwa mfano wa Mungu. Na sasa, kwa sababu hiyo, tunataka kuzungumzia

kidogo kuhusu kile kinachoeleweka au maana ya mfano wa Mungu, na kisha kufuatilia mada hiyo katika Agano la Kale na kisha katika utimilifu wake katika Agano Jipya pia.

Sasa, kwa kawaida, uelewa wa kawaida wa kitheolojia kuhusu sura ya Mungu, kama ungechukua kitabu cha theolojia cha kimfumo kinachojadili mafundisho ya ubinadamu na mjadala ya ubinadamu uliombwa kwa mfano wa Mungu, kwa kawaida sura ya Mungu inaeleweka kwa maana ya wanadamu waliombwa kwa mtazamo wa maadili, wenye akili. Wameumbwa kuwa viumbe vya maadili, kiakili, busara, na vya hiari. Tukirudi kwenye Matengenezo ya Kanisa, huu ulikuwa uelewa wa kawaida wa maana ya kuumbwa kwa mfano wa Mungu.

Kwa hivyo wanadamu ni wa kimaadili na kiakili, wa hiari, na wenye mantiki, wakionyesha vipengele hivyo vya Mungu vinavyoweza kuwasilishwa kwa wanadamu. Na kwa njia hiyo, wameumbwa kwa mfano wa Mungu. Kwa hivyo, sehemu ya mjadala, hata hivyo, ni kama tunapaswa kuelewa picha zaidi, kile kinachojulikana kama mtazamo wa ontolojia wa picha, yaani, wahusika hawa wanaokisi sifa za au sifa za Mungu.

Tumekusudiwa kuakisi Mungu kwa kuwa viumbe wenye maadili na kiakili, wa hiari, au kama sura ya Mungu ina utendaji zaidi. Na hiyo ni kusema, inahusiana na kutawala. Kwa hivyo tutaona tunapoangalia andiko hili kwa undani zaidi ni jambo la kuvutia kwamba sura ya Mungu, Mungu akiumba wanadamu kwa mfano wake, iko katika muktadha wa uwezo wao wa kutawala uumbaji wote.

Sasa, jambo la kwanza kuzungumzia kidogo ni kile tunachomaanisha kwa mfano. Labda, katika moyo wa kuelewa mfano wa Mungu, au ubinadamu ukiumbwa kwa mfano wa Mungu, ni kuelewa mfano kwa maana ya kuakisi au uwakilishi. Kwa hivyo, kuna uwezekano mkubwa, hata hivyo, tunaelewa, katika moyo wa kuumbwa kwa mfano wa Mungu ni kwamba Adamu na Hawa walikusudiwa kuakisi au kumwakilisha Mungu kwa namna fulani. Na tena, mjadala ni, je, wao ni wawakilishi wa Mungu zaidi? Je, tunapaswa kuelewa sanamu zaidi kiontolojia, kuhusu umbo letu na sifa zetu kumwonyesha Mungu, au tunapaswa kuzielewa zaidi kivitendo? Wasomi wengi wa Agano la Kale wanaelekeza kwenye desturi ya wafalme wa kale wa Mashariki ya Karibu ya kuweka sanamu au sanamu yao wenyewe katika nchi bila wao, na picha hiyo ilikuwa ni kuakisi au kuwakilisha utawala wao, wa uhuru wao katika nchi.

Huenda hilo ndilo unaloliona katika sura za mwanzo za Danieli, ambapo Danieli na marafiki zake wanaitwa kuinama na kuiabudu sanamu wakati muziki unaposikika. Sanamu ambayo Nebukadneza anaisimamisha labda ni uwakilishi wa utawala wake, wa enzi yake juu ya nchi. Wengi wangeelekeza hilo kama msingi unaofaa wa kuelewa mfano wa Mungu katika Mwanzo sura ya 1. Kwa hivyo kutoka kwa mtazamo huo, wanadamu wangeonekana kama wanaowakilisha utawala wa Mungu na utawala wa Mungu juu ya nchi na juu ya nchi.

Kwa hivyo, tukiweka hayo yote pamoja, inamaanisha nini kuwa katika mfano wa Mungu? Je, tunapaswa kuelewa zaidi kuhusu ukweli kwamba tuna maarifa, tuna akili, sisi ni viumbe wenye busara, wenye hiari, tunapaswa kufuata utakatifu, au tunapaswa kuelewa zaidi kutawala dunia badala ya Mungu? Naam, najiuliza ikiwa tunapaswa kuelewa unapoweka kanuni nzima pamoja, kwamba katika ngazi moja, mfano wa Mungu labda unaonyesha kwamba sisi ni viumbe wenye hiari, wenye busara, wenye maadili, lakini kwamba hiki ndicho kinachohitajika ili kutekeleza agizo la kutawala. Kwa hivyo, angalau katika Mwanzo, mwisho unaonekana kuwa ndio lengo. Katika Mwanzo 1:26-28, nadhani mwisho ndio lengo, kwamba maana ya kuumbwa kwa mfano wa Mungu ni kwamba tuakisi na kuwakilisha. Sisi ni wawakilishi wa ukuu wa Mungu na utawala wake juu ya uumbaji wote.

Yaani, sisi ni makamu wa watawala, sisi ni makamu wa watawala wa Mungu, tunatawala kwa niaba yake, tunatawala kama mwakilishi wake. Kwa hivyo tena, kwa njia ile ile, kwamba mfalme wa Mashariki ya Karibu angeweka sanamu au sanamu yake mwenyewe kama uwakilishi wa enzi yake na utawala juu ya nchi, wanadamu ni sanamu za Mungu; wanapaswa kuakisi, kuwakilisha, na kueneza utawala wa Mungu katika uumbaji wote wa kwanza. Kwa hivyo, kazi ya kutawala imeunganishwa na mfano wa Mungu katika Mwanzo 1. Sisi ni makamu wa watawala wa Mungu; tunawakilisha uwepo na utawala wake katika uumbaji wote.

Lakini labda inadhanika kwamba kinachohitajika kutekeleza agizo hilo, kinachohitajika kutekeleza agizo hilo, ni kwamba sisi pia ni viumbe wenye hiari, wenye akili, na wenye maadili yanayoakisi tabia ya Mungu. Kwa hivyo, kwa muhtasari, basi, Adamu na Hawa katika Mwanzo 1, katika kilele cha uumbaji wa Mungu wa ulimwengu wote katika sura ya 1, sasa Adamu na Hawa wameumbwa kwa mfano wa Mungu, kimaadili na kimantiki na kimantiki, lakini kimsingi kivitendo kama wawakilishi wa uwepo wa Mungu na utawala wake juu ya uumbaji wote. Kwa hivyo, Adamu na Hawa tena walikusudiwa kuwa watawala wasaidizi wa Mungu, na agizo lao wakati huo lilikuwa kuzaa na kuongezeka, yaani, Greg Beal anasema kwamba inamaanisha kuzaa watoto wengine wenye picha ambao wangeijaza dunia na tena kueneza utawala na utukufu wa Mungu katika uumbaji wote.

Sasa, ili kufuata hadithi inayotuleta kwenye Mwanzo sura ya 3, na kama tulivyoona mara nyingi, Mwanzo sura ya 3 inaonyesha jinsi nia ya Mungu kwa wanadamu kutawala viumbe vyote, kuzaa na kuongezeka, kueneza utawala wake katika uumbaji wote iliharibiwa kwa sababu ya anguko, na sura ya Mungu, wanatheolojia wengi wangekubaliana, haikufutiliwa mbali au kuharibiwa, lakini angalau iliharibiwa na kuharibiwa na ilihitaji urejesho na urejesho. Na kwa hivyo tena, tunaona kwamba Mwanzo 3 ni aina ya mstari unaogawanya katika agano, katika agano, kati ya jinsi Mungu atakavyorejesha nia yake kwa wanadamu katika uumbaji wake wa kwanza ambao sasa umeathiriwa na kuharibiwa na anguko. Tunawezaje, kuhusiana na sura ya Mungu, kusema swali sasa, Mungu atarejeshaje sura yake katika ubinadamu?

Mungu atarejeshaje ubinadamu kama wabebaji wake wa sanamu ili kutimiza agizo lake kwao la kutawala viumbe vyote, kuzaa na kuongezeka? Na ngazi moja, kisha sehemu iliyobaki ya Agano la Kale na katika Agano Jipya, inaweza kuonekana kama kujibu swali hilo.

Tunapoanza kuangalia sehemu iliyobaki ya Agano la Kale ili kuona jinsi hilo linavyoanza kutimizwa kabla hatujaangalia hata baadhi ya maandiko kwa mpangilio wa wakati au kwa mujibu wa kanuni, nataka kuruka mbele hadi Zaburi sura ya 8, Zaburi ambayo tayari tumeirejelea, lakini tunahitaji kuangalia tena kwa sababu Zaburi sura ya 8 ni dokezo wazi la Mwanzo sura ya 1 na uumbaji wa Mungu wa ulimwengu na uumbaji wa Mungu wa wanadamu kama wabeba sanamu zake ili kutawala juu ya viumbe vyote. Zaburi sura ya 8 inamtazama Adamu bora na kile ambacho Adamu alikusudiwa kutimiza au kile ambacho Adamu angepaswa kufanya na aliumbwa kufanya kuhusiana na uumbaji. Kwa hivyo nitasoma tu baadhi ya maandiko haya, lakini nataka utambue mada za ukuu wa Mungu juu ya uumbaji, kitendo chake cha ubunifu, na heshima ambayo anaumba ubinadamu nayo katika kutawala juu ya uumbaji badala yake au kama mwakilishi wake.

Kwa hivyo, Zaburi ya 8 inaanza, Bwana Mungu wetu, jinsi jina lako lilivyo tukufu duniani kote. Kwa hivyo, ukuu wa Mungu juu ya viumbe vyote. Umeweka utukufu wako mbinguni kwa sifa ya watoto na wanyonyao.

Umeweka ngome dhidi ya adui zako ili kumnyamazisha adui wa mlipizaji kisasi. Ninapoziona mbingu zako kuwa kazi ya vidole vyako, mwezi na nyota ulizoiweka, mwanadamu ni nini hata umkumbuke mwanadamu hata umjali? Umemfanya mdogo kidogo kuliko malaika, nawe umemvika taji ya utukufu na heshima.

Umewafanya watawale kazi za mikono yako. Umeweka kila kitu chini ya miguu yao, makundi yote ya kondoo na ng'ombe na wanyama wote wa porini, ndege wa angani, samaki wa baharini, wote wanaogelea kwenye njia za bahari. Bwana wetu, jina lako ni tukufu jinsi gani duniani kote.

Kwa hivyo, Zaburi ya 8 inasherehekea tendo la awali la uumbaji la Mungu katika Mwanzo sura ya 1 lakini inazingatia kilele, ambacho ni uumbaji wake wa wanadamu na kuwapa heshima, utukufu, na heshima kama wale wanaotawala uumbaji wote. Mstari wa 6: Umewafanya watawale kazi zote za mikono yako, nawe umeweka kila kitu chini ya miguu yao; kuweka kitu chini ya miguu ni onyesho la kutiisha au kutawala au kutiisha. Na kwa hivyo, ikirejelea Mwanzo sura ya 1, Zaburi sura ya 8 tena inaona bora kwa Adamu na bora kwa wanadamu kama wabebaji wa sanamu ya Mungu ingawa neno sanamu halitumiki hapa.

Ni wazi kwamba hii inaunganisha nyuma na Mwanzo 1:26 hadi 28, ambayo inawaona wanadamu kama Mungu alivyokusudia watawale uumbaji. Sasa tena, kwa sababu ya Mwanzo 3 na kwa sababu ya dhambi, wazo la Zaburi 8 limepotoshwa, na mtu hahitaji

kusoma mbali sana katika sehemu iliyobaki ya kitabu cha Mwanzo baada ya Mwanzo 1 na 2, baada ya Mwanzo 3, ili kuona kwamba hilo linatokea. Lakini tukienda zaidi ya Mwanzo 1 na 2 na kitendo cha awali cha uumbaji cha Mungu na nia ya kuwaweka Adamu na Hawa kama wabeba sanamu zake wanaotawala uumbaji kama wawakilishi wake, tunaona kwamba agizo la Adamu basi limepewa Israeli.

Sasa, tunapoangalia nyuma mada ya watu wa Mungu na tena kuonyesha jinsi mada hizi zinavyohusiana, tunapoangalia nyuma mada ya watu wa Mungu tuliona kwamba Israeli ilikusudiwa na uteuzi wa Ibrahimu na taifa kubwa la Israeli ambalo lingetoka kwake lilichaguliwa na, lilichaguliwa na Mungu kurejesha na kukamilisha na kuanza kutimiza kile ambacho Adamu na Hawa walishindwa kufanya katika bustani ya asili kama watu wake. Na sasa tunaona kitu kimoja na mfano wa Mungu. Kile ambacho Adamu na Hawa walishindwa kufanya katika kutimiza agizo la Mungu kwao kama wabeba sanamu zake katika Mwanzo 1 na 3 na Zaburi 8 sasa kimehamishiwa kwa Israeli, na agizo hilo sasa limepewa taifa la Israeli.

Na ngoja nisome maandiko kadhaa tu yaliyotawanyika katika Agano la Kale na hatimaye yanaongoza katika maandishi ya unabii pia. Lakini maandiko kadhaa huishia kurudia agizo alilopewa Adamu katika Mwanzo 1, 26 hadi 28. Nadhani tayari tumesoma baadhi ya maandiko haya, lakini tutayasoma tena.

Kwa mfano, katika Mwanzo sura ya 17, mstari wa 2, katika muktadha wa ahadi za Mungu na agano analofanya na Ibrahimu, Mwanzo 17, mstari wa 2. Kisha, nitafanya agano langu kati yangu na wewe. Huyu ni Mungu akizungumza na Ibrahimu, naye atakuzidisha sana idadi yako au kukuzidisha sana idadi yako. Na kumbuka, tunaona hilo mara kwa mara katika ahadi ya Mungu kwa Ibrahimu ya kumfanya awe taifa kubwa. Ataongeza uzao wake; watakuwa wengi kuliko nyota na mchanga wa bahari, n.k.

Kwa hivyo katika mstari bado sura ya 17 mstari wa 6, nitakufanya uzao sana. Nitakufanya mataifa, na wafalme watatoka kwako. Nchi yote ya Kanaani, unayoishi sasa, ni mgeni.

Nitakupa wewe na uzao wako kama milki ya milele. Tena, tunaweza kusoma maandiko mengine, lakini ahadi ya kumfanya Ibrahimu azae na kumfanya azidi katika nchi ni utimilifu wa moja kwa moja wa ahadi kwa Adamu katika Sura ya 1. Na ningebishana kwamba ni sehemu ya maana ya kuwa katika mfano wa Mungu au kuwa wabebaji wa mfano wa Mungu: sura ya 22 na mistari ya 17 na 18 ya Mwanzo.

Hakika nitakubariki na kuzidisha uzao wako kama nyota za mbinguni na kama mchanga wa pwani. Uzao wako utamiliki miji ya adui zao, na kupitia uzao wako, mataifa yote duniani yatabarikiwa kwa sababu umenitii. Kwa hivyo, angalia tena kuongezeka kwa uzao wa Ibrahimu ili wawe wengi kuliko nyota na anga na mchanga wa bahari.

Kutoka sura ya 1 na mstari wa 7 katika muktadha wa Mungu akijiandaa kuwaokoa watu wake wa agano kutoka Misri au kuwaokoa watu wake kutoka Misri ili kuanzisha agano naye ili awe Mungu wao nao wawe watu wake. Sura ya 1 na mstari wa 7. Nitasoma mstari wa 6. Sasa Yusufu na ndugu zake wote na kizazi hicho chote walikufa, lakini Waisraeli walizaa sana, wakaongezeka sana, wakaongezeka idadi, wakawa wengi sana hata nchi ikajaa wao. Mambo ya Walawi sura ya 26 katika muktadha wa fomula ya agano ambayo tulisoma hapo awali, lakini katika Mambo ya Walawi sura ya 26 na mstari wa 9 tena, tunazingatia sanamu yenye matunda, taswira ya kuzaa na kuongezeka na kuongezeka katika uhusiano na Israeli, ambayo inaonekana kuakisi agizo alilopewa Adamu.

Mstari wa 9. Nitawaangalia kwa upendeleo, na kuwapa uzao na kuwaongeza idadi yenu, nami nitalishika agano langu nanyi. Tena, neno la Mungu kwa Israeli, na kisha kama naweza kusoma tu maandiko machache ya kinabii ambayo pia yanaonekana kukubaliana na lugha hii ya agizo alilopewa Adamu. Isaya sura ya 51 na mstari ya 2 na 3. Isaya sura ya 51 na tena, tayari tumezungumzia Isaya kwa upande wa sehemu kubwa ya maandishi ya Isaya, hasa sehemu ya katikati ya 40 hadi 55, inatarajia Mungu kuwaokoa na kuwakomboa watu wake kutoka uhamishoni na mstari ya 1 na 2 ya sura ya 51. Nisikilizeni mimi, ninyi mnaofuata haki na mnaomtafuta Bwana. Tazameni mwamba ambao mlichongwa kwenye machimbo ambayo mlichongwa. Mwangelie Ibrahimu, baba yako, na Sara aliyemzaa nilipomwita, alikuwa mtu mmoja tu, nami nikambariki, nikamfanya kuwa wengi, au nikamfanya awe mkubwa, na kisha katika Ezeieli sura ya 36 kutoa marejeleo moja tu, kuna marejeleo mengine kadhaa ambayo tunaweza kuyaangalia lakini marejeleo moja zaidi kutoka kwa maandishi ya kinabii katika Ezeieli sura ya 36 ambayo tumeyaangalia kuhusiana na mada zingine nyingi, marejesho mengine katika muktadha wa kurejeshwa kutoka uhamishoni na Mungu akianzisha uhusiano wake wa agano na watu wake katika mstari ya 9 hadi 12 ya sura ya 36.

Kwa kweli nitaanza na mstari wa 8, lakini ninyi milima ya Israeli mtatoa matawi na matunda kwa ajili ya watu wangu Israeli kwani hivi karibuni watarudi nyumbani, aina ya lugha inayosikika kama Bustani ya Edeni. Ninawajali ninyi na nitawaangalia kwa neema, mtalimwa na kupandwa mbegu, nami nitawafanya watu wengi waishi juu yenu, ndiyo, Israeli yote, miji itakaliwa na magofu yatajengwa upya. Nitaongeza idadi ya watu na wanyama wanaoishi juu yenu, ambayo yote yanaakisi agizo lililotolewa katika Mwanzo sura ya 1, nao watazaa matunda na kuongezeka au kuongezeka. Nitawakalisha watu juu yenu kama ilivyokuwa zamani, nami nitawafanikisha zaidi kuliko hapo awali; ndipo mtakapojua ya kuwa mimi ndimi Bwana. Nitawakalisha watu wangu Israeli juu yenu, nao watawamiliki, nanyi mtakuwa urithi wao; hamtawanyang'anya watoto wao tena. Kwa hivyo, kile ambacho maandiko haya yote yanafanana, na tunaweza kuyaangalia mengine, ni tafakari za baadhi yake kwa uwazi zaidi na haswa kuliko mengine lakini nadhani yote hayaakisi tu ahadi ya Ibrahimu ambayo baadhi yake yameunganishwa nayo bali yote yanarudi kwenye Mwanzo sura

ya 1 ambapo sasa Israeli itatimiza agizo lililotolewa kwa mbeba sanamu ya asili ya Mungu na huyo alikuwa Adamu. Kwa hivyo, Israeli pia imekusudiwa kuakisi sura ya Mungu na kueneza utawala na utukufu wa Mungu duniani kote, ambalo ndilo Adamu na Hawa walipaswa kufanya hapo awali.

Andiko lingine muhimu ambalo halitumii lugha yenye kuzaa matunda na kuongezeka bali ni lile ambalo nadhani bado linahusiana na taifa la Israeli kama linavyoakisi mfano wa Mungu likifanya kile ambacho Adamu alipaswa kufanya na hilo ni andiko ambalo tayari tumesoma lakini nataka kulisoma sasa kuhusiana na mada ya mfano wa Mungu na hilo ni Kutoka sura ya 19 na mstari wa 6 na kuanzia mstari wa 5 Mungu akimwambia Musa la kuwaambia Waisraeli sasa mkinitii kikamilifu na kushika agano langu basi kutoka katika mataifa mtakuwa hazina ingawa dunia yote ni yangu mtakuwa kwangu ufalme wa makuhani na ninaona kwamba Israeli sasa itakuwa ufalme ambao ni kwamba watatawala kwa kuwa na kuzaa matunda wakiongezeka watakuwa ufalme wa makuhani ambao watatawala juu ya dunia ambao wataeneza uwepo wa Mungu na kutawala juu ya viumbe vyote wakitimiza agizo ambalo Adamu alipewa katika Mwanzo sura ya 1 ambalo alishindwa kufanya. Kwa hivyo tena, inaonekana kwangu kwamba Israeli sasa imepewa agizo ambalo Adamu alipewa. Taifa la Israeli limepewa agizo ambalo Adamu alipewa katika Mwanzo sura ya 1 la kuzaa, kuongezeka ili kutawala dunia, kuakisi sura ya Mungu, na kufanya tena na kutimiza kile ambacho Adamu na Hawa walishindwa kufanya kwa sababu ya kutotii na dhambi zao.

Sasa, ni wazi, kama unavyojua, kama hadithi inavyoendelea, Israeli pia ilishindwa kuakisi sura ya Mungu. Israeli pia ilishindwa katika utume wao, na hilo linatuongoza kwenye maandishi ya Agano Jipya. Hata hivyo, maandishi mengine ya kuangalia ambayo yanaweza pia, katika Agano la Kale, kuakisi sura ya Mungu na utimilifu wa agizo la Adamu la kuakisi sura ya Mungu na kutawala viumbe vyote yanapatikana katika Danieli sura ya 7. Tena, hili ni maandishi mengine ambayo tutayaangalia kuhusiana na Yesu Kristo.

Lakini katika Danieli sura ya 7, maono ya Danieli ya mwana wa binadamu ambaye ni mfano wa mwanadamu, tofauti na viumbe vya kinyama ambavyo Danieli anaona katika maono yake, wanyama wanaowakilisha watawala na falme, hao watabadilishwa na mwana wa binadamu, mfano kama mwanadamu, atakayetawala, ambaye ufalme wake utachukua nafasi yao. Sitasoma sehemu nzima, hasa maelezo ya wanyama wanne, lakini kuanzia mstari wa 9, mwishoni mwa maono yake ya wanyama hawa wanne wanaowakilisha falme na watawala, kuanzia mstari wa 8. Nilipokuwa nikifikiria kuhusu pembe zilizokuwa juu ya mnyama huyu wa mwisho, mbele yangu kulikuwa na pembe nyingine, ndogo, iliyotokea kati yao, na pembe tatu kati ya za kwanza zikang'olewa mbele yake. Pembe hii ilikuwa na macho kama ya mwanadamu na kinywa kilichonena kwa kujisifu.

Na kisha mstari wa 9, Nikatazama, na viti vya enzi vikawekwa. Kwa hivyo, kiti cha enzi ni ishara ya utawala, ufalme, na mamlaka. Viti vya enzi vikawekwa, na Mzee wa Siku akaketi.

Mavazi yake yalikuwa meupe kama theluji, na nywele kichwani mwake zilikuwa nyeupe kama sufu, na kiti chake cha enzi kilikuwa kinawaka moto, na magurudumu yote yalikuwa yanawaka.

Kwa hivyo, tuko waziwazi katika muktadha wa utawala wa Mungu, ukuu wa Mungu, na utawala wake, kama inavyoonyeshwa na kiti cha enzi. Mto wa moto ulikuwa ukitoririka, ukitoka mbele zake. Maelfu kwa maelfu walimhudumia.

elfu kumi , elfu kumi walisimama mbele zake. Mahakama ikaketi, na vitabu vikafunguliwa. Kisha nikaendelea kutazama kwa sababu ya maneno ya kujisifu ambayo pembe ilikuwa ikisema kutoka kwa mnyama huyo wa mwisho.

Niliendelea kutazama hadi mnyama huyo alipouawa, naye akaharibiwa na kutupwa kwenye moto unaowaka. Wanyama wengine pia walinyang'anywa mamlaka yao, utawala wao, nguvu zao, na ufalme wao, lakini waliruhusiwa kuishi kwa muda. Kisha katika maono yangu usiku, nilitazama, na mbele yangu alikuwepo mmoja kama mwana wa binadamu.

Akija na mawingu ya mbinguni, alimkaribia Mzee wa Siku na akaongozwa mbele zake. Akapewa mamlaka, utukufu, na nguvu za ukuu. Mataifa yote na watu wa kila lugha walimwabudu.

Utawala wake ni utawala wa milele ambao hautapita, na ufalme wake ni ule ambao hautaangamizwa kamwe. Kwa hivyo ninachotaka utambue ni kwamba, katika Danieli sura ya 7, katika maono haya ya mwana wa Adamu, nadhani anamwona mmoja, anamwona mtu, ambaye hatimaye atatimiza agizo alilopewa Adamu. Na hiyo ni kuanzisha ufalme wa milele, kutawala dunia yote, na kutawala mataifa yote.

Sasa, baadaye katika Danieli sura ya 7, ambapo Danieli anatafsiriwa maono kwa ajili yake, inavutia kwamba mwana wa Adamu anaonekana, katika sura ya 7, mwana wa Adamu anaonekana kumaanisha Israeli kwa ujumla na mtu mmoja mmoja pia. Mwandishi anatarajia kwamba Israeli kwa ujumla, watu wa Mungu kwa ujumla, watawakilishwa na mtu ambaye atawawezesha kutimiza kazi yao ya kutawala. Kwa hivyo, nadhani tunachopata hapa, basi, ni onyesho la matarajio ya mfano wa mwana wa Adamu, ambaye ni mfano kama Adamu, ambaye ataakisi mfano wa Mungu na kutimiza kusudi la Mungu kwa wanadamu hapo awali kwa kupokea mamlaka, kupokea nguvu za ukuu, na kwa utawala wa milele, kutawala juu ya dunia, na ufalme ambao utadumu milele na hautaangamizwa kamwe, kama vile mamlaka nne za wanyama zilivyokuwa hapo awali katika sura ya 7. Kwa hivyo, Danieli 7 kisha inatuacha karibu na swali, sawa, ni nani atakayetimiza agizo hili? Ni nani huyu

atakayeleta ufalme mkuu wa Mungu duniani, tena katika kutimiza utawala juu ya viumbe vyote ambavyo Mungu alikuwa amekusudia kwa ajili ya wanadamu katika Mwanzo 1 na 2 na Zaburi 8. Sasa, hilo linatuleta kwenye Agano Jipya, na tunataka kutumia muda kutazama maendeleo ya Agano Jipya ya mada ya sanamu ya Mungu.

Na jambo la kwanza kupendekeza ni kwamba, utasikia hii ikisikika kama rekodi iliyovunjika, hii itarudiwa mara nyingi, lakini tena, mada hizi zote, kwanza kabisa, zinapata utimilifu wake, au zifikite katika nafsi ya Yesu Kristo. Kwa hivyo, linapokuja suala la mada ya sura ya Mungu, kwanza kabisa, Yesu anakuja kurejesha sura ya Mungu katika ubinadamu kwa kufanya kile ambacho Adamu alishindwa kufanya, na kile ambacho Israeli ilishindwa kufanya, kwa kutekeleza agizo alilopewa Adamu la kutawala dunia na kuijaza dunia. Kwa maneno mengine, Yesu anakuja kama sura ya kweli ya Mungu ili kukamilisha kile ambacho Adamu na Israeli na ubinadamu hawakufanya au hawakuweza kufanya kwa sababu ya dhambi ambayo Yesu anatimiza.

Na kisha tutaona, kama mada zingine, kwa ugani, kwamba wale walio wa Kristo, sura ya Mungu, wanarejeshwa ndani yao pia. Kwa mara nyingine tena, ninachotaka kuangalia ni vifungu kadhaa katika Injili zote na kisha katika sehemu nyingine ya Agano Jipya, baadhi yake yakiwa wazi sana katika kutaja kwake sura ya Mungu na baadhi yake yakiwa yamefichwa kidogo, lakini bado, nadhani, yakionyesha lugha ya sura ya Mungu kutoka Agano la Kale. Sehemu ya kwanza ya kuanzia, mfano dhahiri, ungekuwa nasaba ya Luka katika sura ya 3 ya Luka.

Cha kufurahisha ni kwamba, ukilinganisha na ukoo wa Mathayo, ambao kimsingi unaanzia nyuma hadi kwa Ibrahimu na Daudi, hivi ndivyo Injili inavyoanza: Yesu, mwana wa Ibrahimu, mwana wa Daudi, kwa kweli kinyume chake, mwana wa Daudi, mwana wa Ibrahimu. Lakini Luka anaanzia nyuma hadi kwa Adamu. Na acha nianze kwa kusoma mstari wa 23.

Sasa, Yesu mwenyewe alikuwa na umri wa miaka 30 hivi alipoanza huduma yake. Alikuwa mwana, kwa hivyo alifikiriwa kama Yusufu. Na kisha nasaba inaanza kumfuatilia Yesu hadi mstari wa 37, mwana wa Methusela, mwana wa Henoko, mwana wa Yaredi, mwana wa Mahaleli, mwana wa Kenani, mwana wa Enoshi, mwana wa Sethi, mwana wa Adamu, ambaye ni mwana wa Mungu.

Kwa hivyo, cha kushangaza, nyuma katika sura ya 3 na mstari wa 22, mwishoni mwa kilele cha ubatizo wa Yesu, Roho Mtakatifu anamshukia katika umbo la njiwa, na sauti inatoka mbinguni na kusema, Wewe ndiwe mwanangu, ninayempenda, na nimependezwa nawe. Kwa hivyo, Yesu tayari amethibitishwa kuwa mwana, kama mwana wa Mungu, lakini sasa hiyo inahusiana na Adamu, ambaye pia ni mwana wa Mungu. Kwa hivyo, ingawa kunaweza kuwa na mambo kadhaa yanayoendelea hapa, inaonekana kwamba nasaba ya Yesu inamuunganisha na Adamu ili kuonyesha kwamba Yesu ndiye Adamu wa mwisho.

Yesu sasa ndiye atakayetimiza kile ambacho Adamu alishindwa kufanya. Au tunaweza kusema Yesu atakuwa mwana wa kweli wa Mungu, mwenye mfano halisi wa Mungu, ambaye sasa atatimiza kile ambacho Adamu hakufanya. Na kisha inavutia: katika sura ya 4 ya Luka, tunasoma kuhusu majaribu ya Yesu na Shetani, kwa njia ile ile ambayo Adamu na Hawa walijaribiwa na Shetani kutenda dhambi.

Kwa hivyo, Yesu sasa, katika kutimiza agizo alilopewa Adamu na kutimiza kusudi la Mungu kwa Adamu, vivyo hivyo tuliona katika mada ya watu wa Mungu, vivyo hivyo atajaribiwa. Lakini, tofauti na Adamu na tofauti na Israeli, Yesu hatashindwa jaribio. Atapita jaribio kama mwana wa kweli wa Mungu na kutimiza kile ambacho Adamu alishindwa kufanya.

Kwa hivyo, Luka 3 na pia 4, sehemu ya kwanza ya sura ya 4, pamoja na majaribu jangwani, jaribu la Shetani, linaonekana, angalau chochote kile kinachofanya, kumhusisha Yesu Kristo na Adamu, Yesu sasa akiwa mwana wa kweli wa Mungu na mbeba sanamu wa kweli ambaye atatimiza makusudi ya Mungu ambayo Adamu alishindwa kufanya. Maandishi mengine, labda yasiyo na maelezo ya kina yanapatikana, kwa kweli niseme si maandishi moja maalum, bali mada au kichwa kinachopatikana katika Injili zote mbili, na hiyo ni jina la Yesu Kristo kama Mwana wa Adamu. Mwana wa Adamu, tutazungumzia zaidi kuhusu hilo tutakaposhughulikia mada ya Kristo au Ukristo au mtu na kazi ya Yesu Kristo baadaye.

Lakini mojawapo ya majina anayopenda zaidi Yesu ni Mwana wa Adamu na pengine cheo cha Yesu, Mwana wa Adamu; ingawa anafanya mambo ya kipekee nayo, labda inarudi nyuma hadi Danieli sura ya 7 na mstari wa 14, ambayo tulisoma muda mfupi uliopita. Kwa hivyo kwa kutumia cheo Mwana wa Adamu, Yesu anadai kuwa Mwana wa Adamu, Mwana wa Adamu aliyeinuliwa mbinguni kutoka Danieli sura ya 7 na mstari wa 14, ambaye anatimiza agizo la Adamu la kutawala dunia nzima. Kwa maneno mengine, hata kama si kwa ukamilifu, angalau kwa sehemu, kinachodokezwa katika cheo cha Yesu, Mwana wa Adamu, ni kwamba atatimiza agizo la Adamu la kutawala.

Atatimiza kile ambacho Adamu alishindwa kufanya kwa kupokea ufalme wa milele, kwa kupokea mamlaka, na kwa kutawala viumbe vyote na watu wote wa dunia. Kwa hivyo tena, kama si waziwazi, angalau kwa uwazi kidogo, inaonekana Mwana wa Adamu anaweza pia kuhusishwa na mada ya sura ya Mungu ambapo sasa Yesu Kristo ndiye mfano halisi, Adamu wa kweli, ambaye atatimiza agizo la awali kwa Adamu katika Mwanzo 1 ambalo alitawala, lakini ambalo alishindwa kufanya. Tunaweza kusema kwamba dhana au mada zingine chache zisizo wazi ambazo tunapata katika Injili zinazohusiana na Yesu Kristo ni... Tutaangalia hili katika mada inayofuata tutakayoshughulikia.

Nimechagua kushughulika na mada hii kulingana na sura ya Mungu kwa sababu zina uhusiano wa karibu sana. Lakini hiyo ni kwamba, Yesu anaonyesha wazi kwamba amekuja kuzindua ufalme wa Mungu. Katika utimilifu, tutaona tutakapofika kwenye ufalme wa Mungu, Yesu akija kuzindua ufalme wa Mungu ni katika kutimiza matarajio ya Agano la Kale ya ufalme ujao.

Lakini pia ningesema kwamba nia ya Mungu ya kuanzisha ufalme wake hatimaye itaonekana kama utimilifu wa nia ya Mungu kwa Adamu kutawala viumbe vyote. Ukiangalia Injili ya Mathayo haswa, Mathayo anamwakilisha Yesu Kristo kama mfalme aliyeahidiwa, kama mwana aliyeahidiwa wa Daudi, ambaye anakuja kuzindua na kutimiza ufalme ulioahidiwa wa Daudi, lakini tena, hilo huenda linarudi nyuma hadi Mwanzo sura ya 1. Na kwa hivyo, bila shaka, nia ya Mungu ya kuanzisha ufalme wake kupitia Yesu Kristo, au bila shaka, Yesu Kristo akitimiza ufalme ulioahidiwa wa Mungu, bila shaka ni onyesho la nia ya Mungu kwa Adamu kutawala viumbe vyote. Pia, Yesu alizindua uumbaji mpya.

Tukirudi katika mada ya uumbaji, uumbaji mpya, nchi tuliyoijadili, tuliona kwamba hata katika Injili, hasa miujiza yake, uponyaji wake, ambao ni mabadiliko ya athari za dhambi kwenye uumbaji wa awali, kupitia ufufuo wa Yesu mwenyewe, Yesu anazindua uumbaji mpya, ili kwa namna fulani, tena, Yesu ndiye Adamu mpya juu ya uumbaji mpya unaotimiza kile ambacho Adamu wa kwanza alishindwa kufanya katika uumbaji wa kwanza. Tena, kupitia ufufuo wa Yesu mwenyewe, kupitia uponyaji wake, na kupitia kutenda miujiza, Yesu anazindua uumbaji mpya. Na hivyo, bila shaka, ukweli kwamba anazindua uumbaji mpya unamuunganisha na Adamu na, tena, bila shaka na Yesu kutimiza kusudi la Mungu kwa Adamu kama mbeba sanamu ya Mungu.

Kwa hivyo, kwa muhtasari wa ushahidi wa Injili, tunachokiona basi ni kwamba Yesu ndiye mfano kamili wa Adamu, ambaye sasa anatimiza kile ambacho Adamu na Israeli walishindwa kufanya. Lakini sasa, tutaona hasa katika sehemu iliyobaki ya Agano Jipya, ingawa bado tutaona msisitizo fulani juu ya Yesu Kristo kama Adamu mpya na Yesu Kristo akitimiza agizo kwa Adamu, na hasa marejeleo kwake kama mfano wa Mungu, tutaona sasa kwamba katika sehemu iliyobaki ya Agano Jipya, mfano huo wa Mungu ambao kwanza ungetimizwa katika Adamu sasa unahamishiwa au sasa unatimizwa kwa watu ambao ni wa Kristo. Kwa hivyo, kama tulivyoona kwa watu wa Mungu tena, kwamba Yesu alikuwa Israeli wa kweli, nia zote za Mungu kwa ajili yake, makusudi yake kwa ajili yake, na ahadi zake kwa Israeli zinatimizwa katika Kristo na kisha kwa watu wake kwa sababu ya kuwa wa Kristo.

Sasa tutaona, nadhani, kitu kile kile na mada ya picha. Kwa hivyo, Yesu ndiye mfano kamili wa Adamu, ambaye anatimiza kusudi la Mungu kwa Adamu na ambaye atatimiza, lakini sasa, litatimizwa kwa watu wa Mungu, ambao ni wa Yesu Kristo, mfano halisi wa Mungu. Sehemu ya kwanza ya kusimama, nadhani, na nadhani marejeleo yaliyo wazi zaidi, yatakuwa katika 1 Wakorintho sura ya 15, na sehemu

kubwa ya maandishi mengine ambayo tutaangalia yamo katika barua za Paulo, lakini labda hati moja au mbili za Agano Jipya pia.

Na tutaishia tena na kitabu cha Ufunuo, ambacho pia kinaonyesha kwamba mada ya sura ya Mungu inashiriki katika muundo ambao tayari lakini bado haujafanyika. Hiyo ni kusema, sura ya Mungu tayari inarejeshwa katika Yesu Kristo na wafuasi wake kwa kutarajia urejesho kamili na utimilifu kamili wa sura ya Adamu katika watu wa Mungu. Kwa hivyo, katika 1 Wakorintho sura ya 15, katika muktadha wa mjadala wa Paulo kuhusu ufufuo wa Yesu Kristo na waumini, mada kuu ya 1 Wakorintho 15 si ufufuo wa Yesu tu.

Mada kuu kwa kweli ni ufufuo wa watu wote wa Mungu. Lakini Paulo anarejelea waziwazi ufufuo wa Yesu kwa sababu ikiwa Yesu mwenyewe atafufuliwa, kama Paulo anavyosema, hiyo ndiyo matunda ya kwanza au hatua za mwanzo za ufufuo zaidi ujao. Kwa hivyo, Wakorintho wana shughuli gani ya kukataa ufufuo wa kimwili ujao kwa sababu Yesu Kristo mwenyewe amefufuliwa? Na sehemu ya hoja ya Paulo ni ikiwa kifo hatimaye kitashindwa ikiwa kifo kilichokuja kama matokeo ya dhambi ya kwanza ya Adamu, dhambi ya kwanza ya Adamu na uumbaji wa kwanza, ikiwa kifo kilichokuja kama matokeo ya hilo, na tena soma Mwanzo 3 na sura zinazofuata za Mwanzo ambapo kila mtu anakufa, ikiwa kifo hicho kitashindwa, hiyo inahitaji mwili wa ufufuo hatimaye.

Ikiwa miili yetu ya kimwili haitafufuliwa, basi Paulo kimsingi anasema kwamba kifo bado kina neno la mwisho. Kifo bado kina neno la mwisho. Lakini ili Mungu ashinde kifo, adui wa mwisho, haihitaji tu maisha ya baada ya kifo, haihitaji tu kuwepo kwa roho milele, lakini inahitaji mwili wa ufufuo wa kimwili.

Na hiyo ndiyo hoja ya Paulo katika 1 Wakorintho 15. Na iko katika mistari ya 45 na inayofuata ambapo anajadili ufufuo wa Yesu katika muktadha wa Yesu kama Adamu wa pili, ambaye sasa, kwa mfano wa Mungu, anabadilisha athari za dhambi ya Adamu wa kwanza. Kwa hivyo, kuanzia mstari wa 45, nitasoma sehemu ya mwisho ya mstari wa 44.

Kama kuna mwili wa asili... Kwa njia, ninasoma kutoka NIV ya 2011. Kama kuna mwili wa asili, pia kuna mwili wa kiroho. Na kuhusu mwili wa kiroho, Paulo haimaanishi usio wa kimwili.

Bado anazungumzia mwili wa nyama, lakini uliochanganywa sana na roho ya Mungu inayotoa uhai kiasi kwamba inafaa kwa ajili ya uhai usioharibika na kiumbe kipya kisichoharibika. Kwa hivyo, ikiwa kuna mwili wa asili, pia kuna mwili wa kiroho. Kwa hivyo, imeandikwa kwamba Adamu wa kwanza akawa kiumbe hai, Adamu wa mwisho akawa roho inayotoa uhai.

Wa kiroho hawakuwa wa kwanza, bali wa kimwili, na baadaye wa kiroho. Mtu wa kwanza alitoka katika mavumbi ya dunia; mtu wa pili alitoka mbinguni. Kama vile mtu wa dunia alivyokuwa, ndivyo walivyo wale walio wa dunia.

Na kama alivyo yule mtu wa mbinguni, ndivyo walivyo wale walio wa mbinguni. Kama vile tulivyoichukua sura ya yule mtu wa duniani, vivyo hivyo tutaichukua sura ya yule mtu wa mbinguni, ambaye ni Yesu Kristo. Nawaambieni, ndugu zangu, kwamba nyama na damu haziwezi kurithi ufalme wa Mungu, wala kuharibika kurithi kutoharibika.

Tena, Paulo hakatai ufufuo wa mwili kwa kusema kwamba mwili na damu haviwezi kurithi. Vinginevyo, anajipinga mwenyewe katika sehemu iliyobaki ya sura hiyo. Tena, mwili na damu ni aina ya nahau za miili yetu inayoharibika, inayokufa, iliyoambukizwa dhambi, miili iliyoanguka inayoishi katika ulimwengu huu wa uhai, tofauti na miili ambayo haiharibiki na inafaa kwa uzima katika uumbaji mpya.

Lakini tena, angalia lugha hii, hasa katika mstari wa 49. Kama vile tulivyoichukua sura ya mtu wa udongo, vivyo hivyo tutachukua sura ya mtu wa mbinguni, ambaye ni Kristo. Kwa hivyo, maana hapa ni kwamba Kristo ndiye sura halisi ya Mungu.

Kristo mwenyewe anatimiza kile ambacho Adamu alishindwa kufanya, na sasa sisi pia tutabeba mfano wake. Sisi pia tutabeba mfano huo katika kutimiza kusudi la awali la Mungu kwa Adamu. Kwa hivyo, Adamu, kwa mfano wa Mungu, kupitia dhambi yake, analeta kifo na kile kinachoharibika.

Lakini sasa Yesu Kristo, kama mfano halisi wa Mungu, sasa analeta uzima kupitia roho anayotoa, analeta uzima, na ataleta uzima. Nasi tutapokea miili inayofaa kwa uhai usioharibika, usioharibika katika uumbaji mpya. Miili ambayo imejazwa sana na roho ya Mungu inayotoa uzima kiasi kwamba inafaa kwa uumbaji mpya.

Hilo litakuwa utimilifu wa mwisho wa kuwa katika mfano wa Mungu. Kwa hivyo, 1 Wakorintho 15 inaonyesha kwamba kupitia uhai uliotolewa na roho, kifo kilicholetwa na dhambi ya Adamu, hali hiyo sasa inabadilishwa kupitia ufufuo wa Yesu Kristo. Kupitia Roho Mtakatifu ambaye Kristo anatupa, sasa tunabadilishwa na tutabadilishwa katika hali ambayo bado haijawa katika mfano wake.

Na kisha mstari wa 49 unaonyesha kwamba sura ya Adamu, ambaye aliharibiwa na dhambi, ambayo tunayo itarejeshwa kwa kuwa katika sura ya Kristo. Kwa hivyo, tena, kugeuza athari za anguko na athari za dhambi kwa kupokea roho ya Mungu inayotoa uzima. Huo ndio ufufuo unaokuja kwa kuunganishwa na Adamu wa pili anayetupa uzima.

Sasa, sawa na hilo, kuunga mkono ndio tunachopata katika kitabu cha Warumi. Na sitasoma sehemu hii kwa kirefu. Nitasoma mistari michache tu kwa sababu tayari tumeisoma.

Lakini hiyo ni Warumi 5:12-21, nadhani inaelezea kitu kama hicho. Warumi 5:12-21, kama nilivyosema hapo awali, ni ulinganisho mrefu kati ya Kristo na Adamu. Na wazo ni kwamba kile Adamu alichofanya kupitia tendo lake la dhambi, kwa kumtumbukiza mwanadamu katika dhambi na kifo, Yesu Kristo sasa anabadilisha kwa tendo lake moja la utii, kwa sasa kuleta haki na uzima.

Lakini pia, wazo linaonekana pia kuwa, kitendo cha kutotii cha Adamu wa kwanza pia kinashindwa na utii wa Adamu wa pili. Kama sura ya 5, mstari wa 14 inavyosema, yeye ndiye ambaye Adamu wa kwanza ni mfano wake. Ili Adamu wa kwanza katika Mwanzo 1 awe mfano au muundo unaomtarajia Adamu mwingine, ambaye ni nafsi ya Yesu Kristo.

Kwa hivyo utii wa Yesu Kristo, tena, haushindi tu dhambi, kutotii, na kifo kilicholetwa na Adamu wa kwanza na kutotii kwake, lakini Yesu pia anakuja kukamilisha kile ambacho Adamu alishindwa kufanya. Hiyo ni, kwa kumtii Mungu kikamilifu na pia kwa kutoa uzima. Kwa hivyo tena, ni kupitia ufufuo, ni kupitia uzima ambao Yesu Kristo anatoa kupitia Roho ndipo tunashinda athari za dhambi ya kwanza ya Adamu.

Na hiyo ni kwa kujitambulisha na Adamu wa pili. Kwa maneno mengine, sura ya Adamu inarejeshwa ndani yetu. Kusudi la Mungu kwa Adamu, katika Mwanzo sura ya 1, linarejeshwa ndani yetu kwa kufananishwa na sura ya Kristo.

Ambaye, kama mfano halisi wa Mungu, ndiye Adamu wa kweli, anayefanya kile ambacho Adamu alishindwa kufanya. Labda hivi ndivyo tunavyopaswa kusoma Warumi, sura ya 8, mistari ya 28 na 29. Warumi sura ya 8:28 na 29, sote tunajua mstari wa 28, lakini wakati mwingine tunasahau kinachofuata.

Nasi twajua ya kuwa katika mambo yote, Mungu hufanya kazi kwa mema ya wale wampendao, walioitwa kwa kusudi lake. Ni nini wema ambao Mungu analeta? Mstari wa 29. Kwa wale ambao Mungu aliwajua tangu mwanzo, aliwachagua tangu mwanzo wafananishwe na mfano wa Mwanawe, ili awe mzaliwa wa kwanza miongoni mwa ndugu wengi.

Kwa hivyo tena, Warumi 8:28 na haswa 29, labda inapaswa kueleweka hatimaye, na labda ni kudhani kile tulichosoma nyuma katika sura ya 5 na mistari ya 12 hadi 21 na ulinganisho wa Adamu na Kristo, kwamba sasa sura tunayorejeshwa, tuko katika mchakato wa kurejeshwa kwa sura ya Kristo, ambaye ni Adamu wa pili. Kwa hivyo tena, kile Mungu alichokusudia Adamu kama mbeba sanamu yake hatimaye kinatimizwa katika Kristo, sura halisi ya Mungu, na kisha kwa nguvu ya kuwa wa Kristo, sura ya Mungu inarejeshwa, si kwa kuwa wa Adamu, bali sasa kwa kuwa wa

Kristo. Andiko lingine, nadhani, muhimu katika barua za Paulo, haswa katika sehemu nyingine ya Agano Jipya kwa ajili ya kuelewa mada ya sura ya Mungu, ni Wakolosai sura ya 3, Wakolosai sura ya 3, na haswa mistari ya 9 na 10.

Kwa hivyo, mstari wa 9. Msiambiane uongo kwa kuwa mmevua utu wenu wa kale pamoja na matendo yake, na mmevaa utu mpya, ambao unafanywa upya katika maarifa katika mfano wa muumba wake. Yaani, yeye aliyeumba sanamu. Sasa, mambo machache ya kuzingatia, kurudia niliyosema hapo awali, ni lugha hii ya mtu wa kale au mtu mpya au mtu wa kale na mtu mpya haipaswi kueleweka kama ikimaanisha sehemu fulani ya ontolojia ya utu wangu, kwamba kuna mtu mpya au mimi mpya, au kitu kipya cha ontolojia ambacho kimejitenga na mimi wengine.

Lakini badala yake, katika lugha hii ya nafsi mpya na nafsi ya zamani, napenda sana kuhifadhi tafsiri za zamani za mtu mpya na mtu wa zamani kwa sababu inaonyesha wazo la kuwa wa kichwa chetu. Kwa hivyo, mtu wa kale ni Adamu, ambaye ni kichwa chetu, na ni mimi katika Adamu, wa Adamu, chini ya udhibiti wa Adamu, nikitawaliwa na chini ya utawala wa dhambi na mauti. Ili mtu wa kale au mtu wa kale awe mimi ni nani katika Kristo, ambaye mimi ni wa Kristo, chini ya mamlaka ya Kristo, ndani ya nyanja ya utawala na ushawishi wa Kristo, ambao una sifa ya haki, uzima, na kupokea Roho Mtakatifu.

Huyo ndiye mtu mpya. Kwa hivyo hata huyu mtu wa zamani, mtu mpya, au mtu wa zamani, mtu mpya, lugha inaonekana kuakisi, tena, lugha ya Adamu, tofauti kati ya Adamu na Kristo. Lakini ni wazi kwamba sehemu ya mwisho ya mstari wa 10, kiumbe kipya katika maarifa katika mfano wa muumba wake inaonekana kupendekeza, nadhani, inaonekana kupendekeza wazi kwamba mwandishi anatumia au anarejelea Mwanzo sura ya 1, na hasa 26 hadi 28, na Adamu kuumbwa kwa mfano wa Mungu.

Lakini ngoja niseme mambo machache kuhusu hili. Kwanza kabisa, kwangu mimi, ni vigumu sana kutosoma kauli hii katika Wakolosai 3, na hasa mstari wa 10. Ni vigumu kutoisoma kwa kuzingatia Wakolosai sura ya 1 na mstari wa 15 hadi 18, ambapo tunasoma Mwana, Yesu Kristo, Mwana, ndiye mfano wa Mungu asiyeonekana, mzaliwa wa kwanza wa viumbe vyote.

Kwa hivyo, kupitia Yesu Kristo, kupitia mwili wa Yesu Kristo, akiwa mwanadamu, Mungu asiyeonekana sasa anaonekana. Kwa hivyo, akiwa mbebaji wa mfano wa Mungu, kwa maana fulani, kama yule aliye mfano wa Mungu, inavutia kwamba Paulo hasemi kwamba Yesu ameumbwa kwa mfano wa Mungu, lakini yeye ni mfano wa Mungu. Kama yule aliye mfano wa Mungu, sasa anaakisi na kumfunua Mungu asiyeonekana.

Mungu asiyeonekana anaonekana katika utu wa Yesu Kristo, ambaye ni mfano wa Mungu. Kwa maana katika yeye vitu vyote viliumbwa, vilivyo mbinguni na duniani. Angalia mwangwi wa Mwanzo sura ya 1: hapo mwanzo, Mungu aliumba mbingu na

nchi, sasa Yesu Kristo; inasemwa kuhusu Yesu, katika yeye vitu vyote vimeumbwa, vilivyo mbinguni na duniani, vinavyoonekana na visivyoonekana.

Mstari wa 17, Yeye alikuwako kabla ya vitu vyote, na katika yeye vitu vyote hushikamana. Mstari wa 18, naye ndiye kichwa cha mwili wake, yaani, kanisa. Yeye ndiye mwanzo na mzaliwa wa kwanza kutoka kwa wafu.

Marejeleo ya ufufuo. Kwa hivyo, Kristo basi, kwanza kabisa, katika Wakolosai 1:15-18, Kristo ndiye sura halisi ya Mungu, kiutendaji na kiontolojia. Kiontolojia, yeye ni Mungu mwenyewe; anamfanya Mungu asiyeonekana aonekane, yeye ni mng'ao wa Mungu, anamfunua Mungu, lakini pia kiutendaji, yeye ndiye anayemfunua Mungu, yeye ndiye anayetimiza makusudi ya Mungu wakati wa uumbaji; ni kupitia Kristo kwamba vitu vyote vinaumbwa.

Lakini katika mstari wa 18 wa sura ya 1, sasa Kristo pia ndiye mwanzilishi wa uumbaji mpya kupitia ufufuo wake. Na ningechukua wakati huo, na ana mfano wa Mungu ndani yake: sura ya 1, mstari wa 15.

Kwa hivyo, Kristo anaakisi sura ya Mungu, ambayo Adamu na Israeli walishindwa kuifanya. Kwa hivyo, Yesu ndiye sura ya kweli ya Mungu, ambaye sasa, kwa mara nyingine tena, anazindua kiumbe kipya. Yesu ndiye sura ya kweli ya Mungu katika kiumbe kipya.

Sasa, tunachotaka kufanya baadaye, katika sehemu inayofuata ya kozi hii, tutaangalia jinsi hilo linavyohamishwa katika Wakolosai 3, jinsi hilo linavyohusiana na sisi kuwa katika mfano wa Mungu, na kisha tuendelee kuzingatia vifungu vingine vichache vya Agano Jipya vinavyohusiana na mada ya mfano wa Mungu.

Huyu ni Dkt. Dave Mathewson katika mfululizo wake wa mihadhara kuhusu Theolojia ya Agano Jipya. Huu ni kipindi cha 15, Sura ya Mungu, Sehemu ya 1.